

**Alocuțiunea
domnului Traian Băsescu, Președintele României, la
Summit-ul
Forumului Mării Negre pentru Dialog și Parteneriat**

București, 5 iunie 2006

„Black Sea Forum: new ideas, new commitments, new instruments”

*Domnilor președinți,
Domnilor miniștri,
Doamnelor și domnilor ambasadori,
Stimați invitați,*

Îmi face o deosebită plăcere să vă urez bun venit în capitala României la Summit-ul de lansare a Forumului Mării Negre pentru Dialog și Parteneriat. După cum vă este cunoscut, am propus crearea acestui Forum în decembrie 2005 motivat de dorința de a avea un cadru de dialog politic neinstituționalizat, flexibil, între statele riverane. Am propus să discutăm despre *identitatea regiunii Mării Negre* și despre *viitorul* pe care dorim să îl aibă, despre *interesele și obiectivele* pe care ni le propunem, precum și despre modalitățile de a le transpune în practică.

Vă mulțumesc pentru că ați dat curs invitației de a ne reuni aici, la Summit-ul Forumului, pentru a transmite un mesaj puternic privind voința politică de revigorare a cooperării în regiunea Mării Negre.

A sosit momentul ca procesele de construcție regională cuprinzătoare să fie accelerate, pentru a răspunde aspirațiilor popoarelor noastre. A trecut timpul exprimării de bune intenții, fără finalitate practică.

Ca state preocupate de securitatea europeană și euro-atlantică, contribuim la stabilitatea și securitatea continentului nostru. O facem prin răspunsurile pe care le oferim la o serie de provocări derivate atât din efectele negative ale globalizării, cât și din provocări ale mediului înconjurător. Ne confruntăm cu un deficit de securitate în zone învecinate, cu noi amenințări generate de terorism și criminalitate transfrontalieră sau cu incertitudini legate de securitatea energetică. Suntem chemați să gestionăm aceste realități prin *adaptarea instrumentelor*, îmbunătățind coordonarea lor printr-o abordare mai amplă și redefinind obiectivele în funcție de noile realități.

România pledează cu toată convingerea, alături de alți parteneri din zonă, pentru **conturarea unor programe clare, bine structurate și coordonate, care să conecteze regiunea la spațiul european și euro-atlantic.**

Punctul de plecare ar putea fi identificarea unor priorități clare care să insufle energie și încredere tuturor celor interesați în modelarea unui viitor prosper al regiunii, de la factorii politici la comunitatea de afaceri și la componentele societății civile.

De aceea consideram necesar ca Forumul sa se concentreze pe **obiective**, precum:

- Sustinerea transformărilor democratice in regiunea Marii Negre;
- Generarea unor noi idei pentru prevenirea conflictelor și gestionarea crizelor, oferind oportunități de dezvoltare a unui context multilateral;
- Facilitatea unui dialog regional extins între organizații guvernamentale și non-guvernamentale și asistarea lor în vederea canalizării resurselor către scopurile convenite;
- Explorarea potențialului încă nevalorificat al unor domenii de cooperare regională, și al colaborării cu instituții internaționale implicate deja în zonă, ca factori de generare a consensului;
- Intensificarea cooperării și schimburilor educationale între instituții academice, ca investiție pe termen lung în securitatea regională;
- Înființarea unei piețe regionale a Marii Negre, interconectată cu piața economică europeană;
- Creșterea complementarității între acțiunile tuturor actorilor din regiune și din afara acesteia;
- Dezvoltarea unor politici regionale pentru protejarea mediului.

În acest mod, putem sprijini procesul de transformare a regiunii într-o zonă de state suverane, consolidate, cu economii de piață viabile.

Doamnelor și domnilor,

Reponsabilitatea privind evoluțiile din zona Mării Negre revine, în primul rând, țărilor din regiune. Noi ne cunoaștem cel mai bine problemele, dificultățile, tarele moștenite dintr-un trecut complicat, dar și energiile creatoare, spiritul întreprinzător și potențialul real de dezvoltare dinamică.

Este suficient să amintim faptul că, în perioada 2000-2005, ritmul anual de creștere economică a țărilor din regiune a fost, în medie, de 5,9 %, situând zona Mării Negre printre cele mai dinamice pe plan global, în condițiile unei stabilizări macroeconomice satisfăcătoare, exprimate, de exemplu, prin reducerea inflației sau sporirea considerabilă a investițiilor străine directe.

De aceea, regiunea Mării Negre are acum șansa să devină un partener atrăgător pentru principalele centre de putere economică, în măsura în care se dovedește

capabilă să se transforme dintr-o sursă de probleme într-o generatoare de soluții în context european și global.

Avem nevoie cu toții să transferăm și să generăm, în spațiul Mării Negre, experiențele de succes rezultate din procesele Barcelona și Lisabona. Pentru aceasta, avem, însă, nevoie de o accelerare a performanței regionale proprii, de mobilizarea voinței politice regionale și extra-regionale și de o mai rațională alocare a resurselor noastre. De asemenea, pentru a aduce societățile noastre în pas cu evoluțiile globale avem nevoie să construim economii bazate pe cunoaștere, să creăm oportunități, nu numai pentru generațiile viitoare, ci și pentru cei ce trăiesc azi, aici, în această parte a Europei.

România salută și sprijină demersurile curente ale Uniunii Europene de a elabora o dimensiune pontică a politicii sale regionale. Aplicarea Instrumentului Financiar al Politicii de Vecinătate trebuie să reflecte necesitatea unei coordonări strategice și a unei abordări integrate - la nivel regional – pentru implementarea programelor destinate spațiului Mării Negre.

Ca membru al NATO, alături de Bulgaria, Grecia și Turcia, România sprijină strângerea legăturilor dintre regiune și Alianță, prin proiecte și programe de colaborare care servesc promovării valorilor și obiectivelor convenite și larg împărtășite în spațiul euro-atlantic și în regiune.

De asemenea, vom susține în continuare afirmarea OSCE ca instrument activ de prevenire și gestionare a conflictelor, având în vedere faptul că aportul său în etapa de reconstrucție post-conflict este crucial pentru unele state din regiunea Mării Negre.

Alături de OSCE, Consiliul Europei, singura organizație ce reunește cu adevărat Europa geografică, a lansat, recent, prin intermediul Congresului Puterilor Locale și Regionale (CPLRE) un proiect care s-a bucurat de succes: *Euroregiunea Mării Negre*. Acest format dorește, în primul rând, să promoveze democrația și cooperarea la nivel local - fundația pe care se sprijină întreg edificiul democratic regional.

Doamnelor și domnilor,

Succesul conferinței de la Constanta consacrată lansării *Euroregiunii* a dovedit că voința concetățenilor noștri este una puternică. Poate că aceasta este cheia întregului edificiu al Mării Negre, de a începe cu proiecte de o mai mică anvergură, dar bine consolidate și care să genereze atât consensul regional, cât și creșterea încrederii reciproce.

România consideră că nici un proces de cooperare în Regiunea Mării Negre nu poate fi complet fără aportul substanțial al Rusiei și ne așteptăm ca Federația Rusă să răspundă interesului manifestat de noi, având în vedere resursele generoase de care dispune.

Consider, de asemenea, că trebuie apreciată atenția acordată de Statele Unite ale Americii problematicii regionale a Mării Negre. Sunt salutare, prin urmare, și inițiativele non-guvernamentale ale partenerilor americani pentru consolidarea instituțiilor democratice și promovarea unor proiecte de dezvoltare durabilă în regiune. Un exemplu bun în acest sens este anunțul făcut astăzi de SUA, referitor la crearea unui Black Sea Trust Fund.

Doamnelor și domnilor,

Este cert că avem nevoie de ***democrație, stabilitate și prosperitate*** în regiune. La început de drum, vă invit să analizăm și să sprijinim inițiativele concetățenilor noștri. Cei peste 500 de participanți la Forumului Mării Negre pentru Dialog și Parteneriat vor veni, sunt sigur, cu idei novatoare asupra subiectelor ce ne preocupă pe noi toți: dezvoltările europene, aplicarea principiului bunei guvernări de care să beneficieze prin educație și cercetare tinerii noștri, asigurarea unei dezvoltări durabile a regiunii care să țină cont și de nevoia de a proteja mediul înconjurător. Totodată, în jurul Mării Negre avem nevoie de a găsi mecanisme care să gestioneze crizele ivite ca urmare a unor atacuri teroriste, calamități naturale sau pandemii.

În cadrul altor formate regionale, am discutat despre nevoia de abordare mai aplicată a conflictelor înghețate ce constituie un arc de instabilitate în jurul Mării Negre. Prin natura lor, acestea contribuie la propagarea unor alte probleme de securitate: trafic de arme și ființe umane, criminalitate transfrontalieră, subminarea instituțiilor democratice și încălcarea pe scară largă a drepturilor omului. Tocmai în aceste conexiuni nedorite, dar reale, rezidă importanța unor acțiuni multiple, coordonate, ale noastre, dar și ale comunității internaționale, pentru soluționarea conflictelor înghețate, care persistă doar pentru că nu există suficientă voință politică pentru a le rezolva. Deși nu există un model unic, universal pentru soluționarea conflictelor înghețate, ele presupun un test la care nici comunitatea europeană și euro-atlantică, nici statele din regiunea Mării Negre nu își pot permite să eșueze.

Conflictele din Transnistria, Abhazia, Nagorno-Karabach sau Osetia de Sud sunt diferite, iar soluțiile, la rândul lor, trebuie să fie diferite. Indiferent dacă acționăm prin intermediul Uniunii Europene sau al NATO sau în alte formate posibile, trebuie să acționăm adaptat fiecărei situații, plecând de la cauzele conflictului, circumstanțele politice, sociale, economice particulare și de la o înțelegere nuanțată a pozițiilor tuturor actorilor implicați.

De multe ori, inclusiv cu referire la conflictele înghețate din regiune, s-a spus despre Marea Neagră că este o arie a confruntărilor civilizaționale, predestinată a fi marcată de conflicte. România, care se va alătura Greciei și Bulgariei, în familia europeană, ca o țară majoritar ortodoxă, consideră că Marea Neagră poată să devină un punct de plecare al dialogului între civilizații. Dialogul interconfesional poate fi relansat la punctul de întâlnire între Occident și Orient.

*Doamnelor și domnilor,
Stimați oaspeti,*

Din acest moment, Forumul ne aparține tuturor. Ne dorim ca Forumul Mării Negre pentru Dialog și Parteneriat să fie punctul de pornire al unui proces, dedicat și interactiv, favorabil interacțiunilor benefice între actorii regionali și în beneficiul statelor și cetățenilor lor.

Forumul Mării Negre pentru Dialog și Parteneriat este, după cum o dovedește din titlatură, o instanță pe care o putem folosi pentru a încerca să dovedim că dialogul și cooperarea sunt, cu adevărat, determinante în regiunea noastră. În același timp, trebuie menținut caracterul deschis al Forumului, astfel încât toți cei care ne împartășesc valorile să ni se poată alătura.

Cu resursele politice excepționale de care participanții la Forum dispun, dar și cu potențialul de creativitate, reprezentativitate și înțelepciune al organizațiilor reprezentând societatea civilă, ne propunem ca, în cadrul summit-ului de anul viitor, să vă prezentăm o primă formă a unei CARTE a Mării Negre, document ce ar trebui să reprezinte un set de reguli și principii în baza cărora regiunea Mării Negre să-și poată consolida prezentul și să-și prefigureze viitorul.

Vă mulțumesc pentru atenție și aștept cu interes opiniile dvs.

///